

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟ αριθ. 12/08

3 Μαρτίου 2008

ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ: Η ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης αποτελεί έναν από τους τομείς στους οποίους, τα τελευταία χρόνια, σημειώθηκε έντονη νομοθετική δραστηριότητα. Θεσπίστηκαν νέα νομοθετήματα τα οποία εγείρουν ενίοτε, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, λεπτά ζητήματα ερμηνείας ή κύρους του κοινοτικού δικαίου. Στον τομέα αυτόν, όπως και σε οποιονδήποτε άλλο, είναι ουσιαστικής σημασίας να εφαρμόζονται οι κοινοτικοί κανόνες κατά τρόπο ομοιόμορφο στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης.

Μία από τις αποστολές του Δικαστηρίου συνίσταται ακριβώς στη συμβολή του σ' αυτή την ομοιόμορφη εφαρμογή μέσω του μηχανισμού της έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων. Όμως, οι τομείς που αποτελούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στους οποίους αναφέρονται, αντίστοιχα, οι τίτλοι VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις) και IV του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΕΚ (θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και λοιπές πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, ιδίως όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις), χαρακτηρίζονται συχνά από επείγουσες καταστάσεις, στις οποίες δεν μπορεί να ανταποκριθεί η συνήθης προδικαστική διαδικασία, η οποία διαρκεί κατά μέσον όρο ενάμισι έτος, ιδίως λόγω του αριθμού των παρεμβαινόντων στη διαδικασία και της ανάγκης μετάφρασης των παρατηρήσεων τις οποίες μπορεί να διατυπώσει οποιοδήποτε κράτος μέλος εφόσον το επιθυμεί. Αυτό θα μπορούσε να αποτρέψει τα εθνικά δικαστήρια να απευθύνονται στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σ' αυτό το είδος διαφορών.

Γι' αυτόν τον λόγο, το Δικαστήριο, αφού του ζητήθηκε από το Συμβούλιο, πρότεινε την καθιέρωση **μιας νέας μορφής διαδικασίας: την επείγουσα διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης**¹. Η διαδικασία αυτή, η οποία εφαρμόζεται από την 1η Μαρτίου 2008, θα επιτρέψει στο Δικαστήριο να εξετάζει σε πολύ συντομευμένο χρόνο τα πλέον ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όπως είναι τα ζητήματα που μπορεί να ανακύψουν, π.χ., σε ορισμένες καταστάσεις στέρξης της ελευθερίας, όταν η απάντηση στο ανακύψαν ζήτημα είναι καθοριστική για την εκτίμηση της νομικής κατάστασης του ατόμου που έχει φυλακισθεί ή στερηθεί της ελευθερίας του, ή, σε διαφορά σχετικά με τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια τέκνων, όταν η αρμοδιότητα του

¹ Απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την τροποποίηση του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου, και τροποποιήσεις του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου τις οποίες θέσπισε το Δικαστήριο στις 15 Ιανουαρίου 2008 (EEEE L 24 της 29ης Ιανουαρίου 2008, σ. 39).

επιληφθέντος βάσει του κοινοτικού δικαίου δικαστηρίου εξαρτάται από την απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα.

Τρία ουσιώδη χαρακτηριστικά διακρίνουν τη νέα αυτή διαδικασία από τη συνήθη διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης.

Πρώτον, η επείγουσα διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης διακρίνει, για λόγους ταχύτητας, **μεταξύ των δυναμένων να συμμετάσχουν στην έγγραφη φάση** της διαδικασίας και εκείνων που μπορούν να συμμετάσχουν στην προφορική φάση. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της νέας αυτής διαδικασίας, μόνο στους διαδίκους της κύριας δίκης, στο κράτος μέλος του αιτούντος δικαστηρίου, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, ενδεχομένως, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αν αμφισβητείται κάποια πράξη τους, επιτρέπεται να καταθέσουν, στη γλώσσα της διαδικασίας και εντός σύντομης προθεσμίας, γραπτές παρατηρήσεις. Οι λοιποί ενδιαφερόμενοι, ιδίως δε τα άλλα κράτη μέλη πλην εκείνου στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο, δεν διαθέτουν αυτή τη δυνατότητα, αλλά καλούνται σε συνεδρίαση κατά την οποία μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να διατυπώσουν προφορικά τις παρατηρήσεις τους επί των ερωτημάτων του εθνικού δικαστηρίου και των γραπτών παρατηρήσεων που έχουν κατατεθεί.

Δεύτερον, η **επεξεργασία** των υποβαλλομένων στη νέα αυτή διαδικασία υποθέσεων από τις υπηρεσίες του Δικαστηρίου **επιταχύνεται σημαντικά**, καθόσον, μόλις φθάσουν στο Δικαστήριο, όλες οι υποθέσεις που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ανατίθεται σε **πενταμελές τμήμα το οποίο ορίζεται ειδικά** για να ασχολείται, επί ένα έτος, με τη διαλογή και την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών. Αν το τμήμα αυτό αποφασίσει να δώσει συνέχεια στην αίτηση εφαρμογής της επείγουσας διαδικασίας, εκδίδει στη συνέχεια απόφαση εντός σύντομου χρονικού διαστήματος μετά τη συνεδρίαση, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα.

Τέλος, για την επίτευξη της επιδιωκόμενης επιτάχυνσης, **η διαδικασία διεξάγεται**, στην πράξη, ουσιαστικά **με ηλεκτρονικά μέσα**. Οι επαφές του Δικαστηρίου με τα εθνικά δικαστήρια, τους διαδίκους της κύριας δίκης, τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά όργανα πραγματοποιούνται, κατά το μέτρο του δυνατού, με αυτόν τον τρόπο επικοινωνίας.

Με τις ουσιώδεις αυτές προσαρμογές της προδικαστικής διαδικασίας, το Δικαστήριο επιδιώκει να ανταποκριθεί στον επείγοντα χαρακτήρα που ενδέχεται να εμφανίζουν οι υποθέσεις που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Πρακτικές οδηγίες παρέχονται από το Δικαστήριο με **ενημερωτικό σημείωμα** προς τα εθνικά δικαστήρια, το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του : <http://curia.europa.eu/el/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/noteppu.pdf>

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: όλες

Η παρούσα ενημέρωση για τον τύπο είναι επίσης διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

<http://curia.europa.eu/el/actu/communiqués/index.htm>

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη

Τηλ.: (00352) 4303 2180 Fax: (00352) 4303 2674